

Urząd Miasta Lublin

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków i Rewitalizacji

ul. Złota 2, 20-112 Lublin, tel.: +48 81 466 2650, fax: +48 81 466 2651
ePUAP: /UMLublin/SkrytkaESP, e-mail: zabytki@lublin.eu, www.um.lublin.eu

MKZ-IN-I.4120.55.2024

Lublin, 11 marca 2024 r.

Sprawa: wydanie zaleceń konserwatorskich.

Obiekt: budynek d. Okręgowego Urzędu Ziemskiego oraz zespół budynków wojskowych poniemieckich, położone w Lublinie przy ul. Idziego Radziszewskiego 4/ Uniwersytecka 1-3, działka nr 6 (obręb: 0041-Wieniawa, arkusz: 4), ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Lublin.

32 WOJSKOWY ODDZIAŁ GOSPODARCZY	
Nr.....	9177/24
Wpłynęło.....	2024-03-15
Zal.	Ark./Str. 3

Pan płk Andrzej Ziara
Komendant
32 Wojskowy Oddział Gospodarczy
22-400 Zamość
ul. Wojska Polskiego 2F

ZALECENIA KONSERWATORSKIE

Na podstawie art. 27 i art. 89 pkt 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 1 Porozumienia Nr 140/2012 z dnia 30 marca 2012 r. pomiędzy Wojewodą Lubelskim a Gminą Lublin w sprawie powierzenia przez Wojewodę Lubelskiego i przyjęcia do wykonania przez Gminę Lublin prowadzenia spraw z zakresu właściwości Wojewody Lubelskiego, realizowanych przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami z terenu Gminy Lublin (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 30 marca 2012 r., poz. 1329 ze zm.), po rozpoznaniu wniosku złożonego przez 32 Wojskowy Oddział Gospodarczy, reprezentowany przez komendanta, Pana płk Andrzeja Ziara z dnia 12 lutego 2024 r. (data wpływu do Urzędu Miasta Lublin w dniu 14 lutego 2024 r.) w odniesieniu do budynku d. Okręgowego Urzędu Ziemskiego oraz zespołu budynków wojskowych poniemieckich położonych w Lublinie przy ul. Idziego Radziszewskiego 4/Uniwersyteckiej 2, działka nr 6 (obręb: 0041-Wieniawa, arkusz: 4), ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Lublin, Miejski Konserwator Zabytków w Lublinie wydaje następujące zalecenia konserwatorskie:

1. Dopuszcza się możliwość renowacji elewacji budynków w kompleksie wojskowym przy ul. Radziszewskiego/Uniwersytecka 1-3, pod warunkiem zachowania plastyki obiektów (m.in. zachowania detalu architektonicznego).
2. Kolorystyka elewacji budynków winna nawiązywać do istniejącej na elewacji płn. dawnego budynku Okręgowego Urzędu Ziemskiego (od strony ul. Radziszewskiego).
3. W przypadku potrzeby renowacji wypraw tynkarskich, zwracamy uwagę na zastosowanie technologii i materiałów ściśle odpowiadających rodzajowi oryginalnej zaprawy tynkarskiej. Przed przystąpieniem do naprawy gzymsów lub innych detali kompozycji architektonicznej o znacznym stopniu destrukcji należy wykonać ich inwentaryzację, która umożliwi ich odtworzenie.

Zalecenia dotyczą zakresu, jaki wynika z ujęcia obiektów w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Lublin.

Uzasadnienie

W dniu 20 lutego 2024 r. do Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków i Rewitalizacji UM Lublin wpłynął przekazany wg właściwości przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie, wniosek 32 Wojskowego Oddziału Gospodarczego, reprezentowanego przez komendanta, Pana płk Andrzeja Ziara o przedstawienie zaleceń konserwatorskich dotyczących renowacji elewacji budynków położonych w kompleksie wojskowym przy ul. Idziego Radziszewskiego 4/Uniwersyteckiej 2 w Lublinie (działka nr 6, obręb: 0041-Wieniawa, arkusz: 4).

Zabudowę nieruchomości wskazanej w przedmiotowym wniosku, aktualnie użytkowaną przez Wojsko stanowi: budynek d. Okręgowego Urzędu Ziemskiego (usytuowany u zbiegu ulicy Radziszewskiego i Uniwersyteckiej) oraz zespół budynków wojskowych, ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Lublin i podlegające ochronie konserwatorskiej.

Art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.) stanowi, że na wniosek właściciela lub posiadacza zabytku wojewódzki konserwator zabytków przedstawia, w formie pisemnej, zalecenia konserwatorskie, określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich, a także zakres dopuszczalnych zmian, które mogą być wprowadzone w tym zabytku.

Zgodnie z art. 89 pkt. 2 wskazanej ustawy jednym z organów ochrony zabytków jest wojewoda, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie wykonuje wojewódzki konserwator zabytków.

Natomiast na podstawie § 2 ust. 1 pkt 1 Porozumienia Nr 140/2012 z 30 marca 2012 r. zawartego pomiędzy Wojewodą Lubelskim a Gminą Lublin w sprawie powierzenia przez Wojewodę Lubelskiego i przyjęcia do wykonania przez Gminę Lublin prowadzenia spraw z zakresu właściwości Wojewody Lubelskiego realizowanych przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami z terenu Gminy Lublin (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 30 marca 2012 r., poz. 1329 ze zm.) organem właściwym do przedstawienia niniejszych zaleceń konserwatorskich jest Miejski Konserwator Zabytków w Lublinie działający z upoważnienia Prezydenta Miasta Lublin. Zgodnie z tym paragrafem, w ramach spraw powierzonych porozumieniem, do zakresu działania Gminy Lublin należy realizacja niektórych zadań określonych w przepisach ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w tym przedstawianie zaleceń konserwatorskich na podstawie art. 27 ww. ustawy.

Przedmiotowe obiekty nie są wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, dlatego też działania dotyczące ich wnętrza nie podlegają właściwościom prawnym Miejskiego Konserwatora Zabytków w Lublinie.

Zabudowę przedmiotowej nieruchomości stanowią budynki o różnej proveniencji historycznej i stylowej. Najstarszym, wykorzystywanym aktualnie przez wojsko jest usytuowany narożnie budynek dawnego Urzędu Okręgowego Ziemskiego, projektu Stanisława Piotrowskiego (proj. 1928 r.) w duchu modernizmu, o czystej, ukształtowanej horyzontalnie, artykułowanej wertykalnie, symetrycznej bryle i ograniczonym do minimum historyzującym/klasycyzującym detalu. Funkcję siedziby Okręgowego Urzędu Ziemskiego pełnił do 1934 r. W 1934 r. funkcje OUZ przejęte zostały przez Wydział Rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego. W okresie II wojny światowej mieściło się w nim Dowództwo Policji Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w Lublinie. Piwnice tego budynku Służba Bezpieczeństwa- Gestapo przebudowała na cele aresztu.

Pozostałe budynki, zlokalizowane na terenie nieruchomości, poza jednym (trzykondygnacyjnym), na rzucie koła, usytuowanym od strony ul. M. C. Skłodowskiej są parterowe i zostały wzniesione przez Niemców w latach 40-ch XX w na potrzeby koszarowe garnizonu gestapo.

Usytuowane na terenie nieruchomości budynki, niezależnie od czasu powstania i wartości architektonicznych są autentycznym świadectwem historycznym i epoki budowlanej z okresu ich powstania. Ze względu na lokalizację, powiązania historyczne, a przede wszystkim relacje kompozycyjne, w opinii konserwatorskiej, również pod względem estetycznym należy je traktować łącznie. Stąd, Miejski Konserwator Zabytków w Lublinie soi na stanowisku że ramach renowacji obiektów zlokalizowanych na terenie działki ewid. nr 6 (obręb: 0041-Wieniawa, arkusz: 4) przy ul. Radziszewskiego 4/Uniwersytecka 1-3, kolorystyka obiektów winna być ujednolicona i nawiązywać do istniejącej na części ptn. d. budynku Okręgowego Urzędu Ziemskiego (od strony ul. Radziszewskiego).

W przypadku potrzeby renowacji wypraw tynkarskich, zwracamy uwagę na zastosowanie technologii i materiałów ściśle odpowiadających rodzajowi oryginalnej zaprawy tynkarskiej. Przed przystąpieniem do naprawy gzymsów lub innych detali kompozycji architektonicznej o znacznym stopniu destrukcji należy wykonać ich inwentaryzację, która umożliwi ich odtworzenie.

Z uwagi na brak określenia w przedmiotowym wniosku zakresu renowacji, niniejsze zalecenia ograniczają się zasadniczo do kolorystyki obiektów. W przypadku planowanych innych działań prosimy o doprecyzowanie planowanego programu robót.

Biorąc pod uwagę powyższe Miejski Konserwator Zabytków w Lublinie przedstawił niniejsze zalecenia konserwatorskie.

Pouczenie

Zalecenia konserwatorskie nie mają mocy decyzji administracyjnej.

Zalecenia konserwatorskie nie są równoznaczne z wydaniem pozwolenia na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru, jak również na podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru.

Aby możliwe było rozpoczęcie przedmiotowych prac konieczne jest uzyskanie stosownych pozwoleń wymaganych przez przepisy prawa.

Zalecenia niniejsze nie zwalniają z obowiązku uzyskania innych pozwoleń wymaganych przepisami prawa.

KM

**Dyrektor Biura
Miejski Konserwator Zabytków**

Hubert Mąćik

(dokument w postaci elektronicznej podpisany
kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

